

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **AUTOCAR-TICHÝ s.r.o.**, se sídlem Vlachova Lhota 59, zastoupeného Mgr. Františkem Kelem, advokátem se sídlem Kovářská 126, Kroměříž, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 13, Opava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2014, č. j. 3962/1.30/14-2,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2014, č. j. 3962/1.30/14-2 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Františka Kela, advokáta, se sídlem Kovářská 126, Kroměříž.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se včas podanou žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“ či „zdejší soud“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 6. 2014 č. j. 3526/9.30/14/14.3-RZ. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně shledal, že se žalobce dopustil při svém podnikání správního deliktu podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) tím, že umožnil vykonávat nelegální práci, jak je definována v ust. § 5 písm. e) tohoto zákona, když umožnil fyzické osobě: Z. A., nar. X, vykonávat dne 8. 10. 2013 závislou práci spočívající v umývání automobilů vysokotlakým zařízením, na pracovišti: „autobazar“ AUTOCAR-TICHÝ na adrese: Kvítkovická 1527, Napajedla; mimo pracovněprávní vztah, čímž bylo porušeno ust. § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“).

Žalobci byla rozhodnutím správního orgánu I. stupně udělena pokuta za správní delikt, kterého se měl dopustit, ve výši 250 000 Kč.

II. Obsah řízení před správními orgány

Správní orgán I. stupně provedl dne 8. 10. 2013 kontrolu u žalobce (prodejce ojetých automobilů). O výsledku kontroly byl sepsán Protokol ze dne 18. 10. 2013, sp. zn. 1243/2013. Tento protokol podepsal také jednatel žalobce, pan R. T. V rámci kontroly bylo zjištěno, že pan Z. A. obsluhoval automyčku a v průběhu kontroly vykazoval podivné chování (utíkal a skrýval se před kontrolory apod.). V Protokolu jsou zachyceny mj. informace získané ze záznamů o skutečnostech:

- Záznam o skutečnostech – pan Z. A. – uvedl, že se žalobcem nic nepodepisoval, je v práci první den, smlouvu či dohodu bude sepisovat externí paní účetní (nebyla nachystána). Tento záznam také podepsal.
- Záznam o skutečnostech – jednatel žalobce R. T. – tvrdil, že smlouvu s panem A. uzavřenu má a že ji A. podepsal dne 1. 10. 2013 ve firmě. K rozporům s informacemi poskytnutými panem A. (že se nic nepodepisovalo apod.) uvedl, že se mu zdál opilý.

R. T., jednatel žalobce, během kontroly předložil samotnou dohodu o provedení práce uzavřenou s panem Z. A. Kontroloři tuto dohodu vyhodnotili jako účelově uzavřenou v den kontroly, neboť nestandardní chování pana A. společně s chováním jednatele žalobce (přišel do kanceláře, kde kontrola probíhala, nikomu se nepředstavil a vytiskl papír formátu A4 a odešel s ním směrem k autoumyvárně, poté přišel s tímto papírem, představil se kontrolorům a na dotaz ohledně uzavřené smlouvy s panem A. předložil papír z jeho stolu, dle

indicií možno dohoda uzavřená postupem výše uvedeným) nasvědčuje dle správního orgánu I. stupně o umožnění výkonu nelegálního zaměstnávání ve smyslu zákona o zaměstnanosti. O nezvyklém chování Z. A. a o chování paní M. sepsali kontrolori Úřední záznam ze dne 8. 10. 2013, č. j. 1243/2013/9.72.

Protokol o výsledku kontroly byl podepsán dne 22. 10. 2013, v jeho poučení je uvedeno, že žalobce může podle § 41/1 zákona o inspekci práce požádat o jeho přezkoumání do 5 dnů. Této možnosti žalobce využil, ovšem až 5. 11. 2013, tj. po stanovené lhůtě. Správní orgán I. stupně se proto žádostí o přezkoumání vůbec nezabýval. Žalobce v ní uvedl, že pan A. byl opilý, předložil záznam o dechové zkoušce (který měli vypracovat interně u žalobce a měl jej A. podepsat) a dále doplnil, že dohodu přivezl v průběhu kontroly od externí účetní A. Z.

Následovalo Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 19. 3. 2014 spolu s nařízením ústního jednání na 9. 4. 2014, viz písemnost ze dne 19. 3. 2014, č. j. 3526/9.30/14/14.3-O. Nařízené jednání proběhlo dne 17. 4. 2014, viz Protokol o ústním jednání ze dne č. j. 3526/9.30/14/14.3-Prot. Při něm žalobce navrhl provést následující svědecké výpovědi k objasnění skutkového stavu věci, neboť dle jeho tvrzení byly některé fáze kontroly, uvedené v Protokolu o výsledku kontroly, zachyceny v rozporu se skutečností:

- Výslech A. Z. – externí účetní, která měla potvrdit, zda dohodu pro Z. A. vyhotovila a zda a kdy ji podepsal.
- Výslech V. S. (také umývala auta) a jednatele T. o – ohledně opilosti pana A.
- Výslech P. T. – před ní měl pan A. dohodu podepsat.
- Výslech B. M. – tak jednala při kontrole s kontrolory a měla uvést, proč nevěděla, že je dohoda uzavřena.
- Výslech Z. A. – zda dohodu podepsal a zda byl pod vlivem alkoholu.
- Výslech jednatele žalobce, R. T. – ten by se měl vyjádřit ke všem výše uvedeným skutečnostem.

Následně proběhlo další ústní jednání se žalobcem, viz Protokol ze dne 30. 4. 2014. Při něm jednatel žalobce uvedl, že podepsal předmětnou Dohodu již dne 24. 9. 2013 před odjezdem na dovolenou, podpis A. měla zabezpečit jeho manželka P. T. a pak ji odvést externí účetní paní Z. Odmítl, že by Dohodu tiskl před kontrolory v den kontroly. Uvedl, že provedl dechovou zkoušku u A., která dopadla pozitivně.

Do správního spisu byl vložen Protokol o ústním jednání se Z. A. ze dne 22. 4. 2014 pořízení z přestupkového řízení vedeného se jmenovaným. Ten uvedl, že dne 1. 10. 2013 za ním na ubytovnu došla R. T. (manželka jednatele žalobce) a sepsali spolu dohodu o provedení práce se dnem nástupu 1. 10. 2013, kvůli bolesti zad však nastoupil až 8. 10. 2013. Když dne 8. 10. 2013 do práce dojel, řekla mu paní S., že bude umývat auta. Ten den ráno měl požit dvě piva. Uvedl také, že neumí vysvětlit, proč v den kontroly řekl, že dohoda bude teprve podepsána u externí účetní a že neumí vysvětlit, co externí účetní je, až po kontrole zašel s Dohodou na úřad práce, a proto ho vyškrtli na tři měsíce z evidence uchazečů o zaměstnání. Dále řekl, že během kontroly mu dal R. T., jednatel žalobce, podepsat nějaký papír, ale neví, co na něm bylo, neboť neměl brýle. Uvedl, že se mohlo jednat o předloženou dohodu o provedení práce.

Následovalo Vyrozumění o neprovedení důkazů svědeckou výpovědí společně s oznámením o ukončení dokazování ze dne 11. 6. 2014, č. j. 3526/9.30/14/14.3.-VYR, s odůvodněním, že navrhované svědecké výpovědi provedeny nebudou, neboť by nepřinesly takové skutečnosti, které by se výrazně lišily od těch, které již získali.

Správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí ze dne 27. 6. 2014, č. j. 3526/9.30/14/14.3-RZ, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 140/1 zákona o zaměstnanosti (umožnění výkonu nelegální práce) a byla mu uložena pokuta na spodní zákonné hranici, tj. 250 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

Žalobce podal proti citovanému rozhodnutí odvolání, v něm opět tvrdil, že Z. A. pro něj vykonával závislou práci v základním pracovněprávním vztahu. Předmětnou Dohodu o provedení práce měl žalobce vyzvednout u externí účetní paní Z. cestou na místo kontroly. Opakovaně žalobce požadoval vyslechnout A. Z. a P. T. K vložení Protokolu o ústním jednání pan A. uvedl, že se jej nemohl zúčastnit (neboť probíhalo v rámci přestupkového řízení) a nemohl tak klást otázky. Vyzdvihl z něj, že sám A. uvedl, že téhož dne pil a dále to, že sám uznal, že mu dal žalobce něco podepsat, ale nevěděl co, dle žalobce to byl zápis o provedené dechové zkoušce, a to je to jediné, co mu dal ten den podepsat. Dále uvedl, že ve spise jsou určité nesrovnalosti, např. to, že informace o tisknutí papíru A4 je zaznamenána v Protokolu o výsledku kontroly a v úředním záznamu, ovšem nikoliv v záznamu o zjištění na místě apod. Také uvedl, že když měli kontrolori podezření, že se může jednat o tisknutí dohody o provedení práce, měli se jej zeptat, co tiskl, o čem se bavili s paní M. apod.

Následovalo vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2014, jež fakticky potvrdilo závěry správního orgánu I. stupně. Došlo však ke snížení pokuty z 250 000 Kč na 150 000 Kč s ohledem na nález Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014 sp. zn. Pl. ÚS 52/13.

III. Obsah žaloby

Žalobce setrval na svých tvrzeních ze správního řízení, že Dohoda o provedení práce s panem A. byla uzavřena, vyhotovila ji externí účetní A. Z. Jednatel žalobce tuto Dohodu podepsal dne 24. 9. 2013 před odjezdem na dovolenou a pan A. ji podepsal dne 1. 10. 2013 a to v přítomnosti manželky jednatele, P. T., která jedno vyhotovení zavezla A. Z. V průběhu kontroly pak jednatel žalobce vyzvedl u paní Z. předmětnou Dohodu, přijel na místo kontroly a předložil ji kontrolorům.

Dále uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za nesprávné a nezákonné a to z následujících důvodů. Nejprve konstatoval, že lze pochybovat o zjištěném skutkovém stavu, navíc bez provedení výslechných návrhových svědků, což je v rozporu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalobce uvedl, že A. Z. se mohla vyjádřit např. k tomu, zda Dohodu vypracovala, zda a kdy ji ji P. T. přivezla, zda v této době byla Dohoda oboustranně podepsána, zda a kdy si ji vyzvedl žalobce. P. T. se pak mohla vyjádřit, zda, kdy a kde dohodu podepsal Z. A., a zda a kdy ji dovezla A. Z.

Žalobce dále poukázal na nesprávné použití Protokolu z přestupkového řízení (ze dne 22. 4. 2014, č. j. 3530/9.30/14/14.3) se Z. A., neboť žalobce nemohl být přítomen tomuto jednání a klást panu A. otázky. Z protokolu vyplynulo, že Z. A. uvedl, že Dohodu o provedení práce se žalobcem podepsal dne 1. 10. 2013 za přítomnosti P. T. Také do tohoto protokolu uvedl, že dne 8. 10. 2013 před příchodem do práce požil alkoholické nápoje. K útěku před kontrolorem vypověděl, že tak jednal z obav, neboť si myslel, že předmětnou Dohodu musí mít u sebe. Do protokolu zdůraznil, že Dohodu se žalobcem podepsanou má. Ke konci měl uvést, že v den provádění kontroly mu dal pan T. podepsat nějaký papír, ovšem netuší, co na něm bylo. Rozhodně nepotvrdil, že se mělo jednat o předmětnou Dohodu. Žalobce požadoval, aby byl jako důkaz použit spis z přestupkového řízení se Z. A., resp. konečné rozhodnutí o vině či nevině ze spáchání přestupku výkonu nelegální práce, neboť pakliže byl shledán nevinným, nemůže být ani žalobce shledán vinným.

K podpisu dokumentu, který měl jednatel žalobce panu A. předložit k podpisu v den kontroly, žalobce uvedl, že se jednalo o zápis o provedené orientační dechové zkoušce, což je v souladu s informacemi, které uvedl Z. A. v závěru ústního jednání dne 22. 4. 2014. Za účelem těchto tvrzení požadoval žalobce vyslechnout V. S. a Š. T., ovšem bez procesní spolupráce ze strany správních orgánů.

Podle žalobce se navíc ve spisovém materiálu nacházejí značné rozporuplnosti v popisu rozhodujících částí průběhu prováděné kontroly. V záznamu o zjištění na místě ze dne 8. 10. 2013, sepsaného M. Š., je uvedeno, že pan A. poté, co upozoroval, že se k němu blíží inspektor OIP, položil na zem hadici, vypnul zařízení a utíkal od umývaného vozidla směrem za autoumývárnu. Zde jej našel inspektor schovaného v mezeře mezi autoumývárnu a vedlejší budovou. V úředním záznamu ze dne 8. 10. 2013 je však děj popsán tak, že účetní M. muži (panu A.) něco krátce sdělila a ten okamžitě na její slova reagoval tak, že upustil na zem stříkající hadici, vypnul vysokotlaké zařízení a rychle utíkal směrem za autoumývárnu, kde se ukryl v úzkém prostoru oddělujícím autoumývárnu od vedlejší budovy.

Další zásadní rozpor žalobce spatřoval v informacích ohledně tisku papíru formátu A4. V úředním záznamu ze dne 8. 10. 2013 a Protokolu o výsledku kontroly ze dne 18. 10. 2013 správní orgán I. stupně uvedl, že v průběhu sepisování záznamu o zjištění na místě samém si inspektor Š. i inspektorka Ing. P. povšimli, že do kanceláře vstoupil muž středního věku, který si přítomných inspektorů vůbec nevšiml – nepředstavil se a ani nepozdravil. Tento muž se měl o něčem bavit s paní M., zasednout za počítač a vytisknout papír formátu A4 a s tímto papírem odejít směrem k autoumývárně. Po krátké chvíli se měl vrátit do kanceláře i se zmíněným papírem. Po ztotožnění tohoto muže s jednatelem žalobce mu položili inspektoři dotaz, na základě jakého právního vztahu Z. A. vykonával na pracovišti závislou práci, odpověděl, že na základě dohody o provedení práce. Poté zvedl papír formátu A4, který ležel na stole a předložil jej inspektorům. Jednak je dle žalobce zarážející, že tento průběh není zaznamenán v záznamu o zjištění na místě samém, a jednak je pozoruhodné, že se ani následně jednatele žalobce nezeptali na nic v tom smyslu, co tiskl, jestli tedy tiskl, o čem se bavil s paní M. apod. Zeptali se pouze, kdy měl Z. A. předmětnou Dohodu podepsat.

Žalobce dále poukázal na to, že i v oblasti správního trestání existuje institut presumpce neviny a z něho vyplývající zásada rozhodování v pochybnostech ve prospěch

obviněného. Odmítnutí navržených svědeckých výpovědí navíc dle žalobce nebylo jak ze strany správního orgánu I. stupně, tak ze strany žalovaného, řádně odůvodněno.

IV. Vyjádření žalovaného

Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že má za prokázané, že žalobce Z. A. umožnil výkon nelegální práce.

K neprovedeným důkazům uvedl, že správní orgány nejsou povinny provést všechny navržené důkazy, jsou však povinny zdůvodnit jejich neprovedení, což žalovaný v napadeném rozhodnutí učinil. Žalovaný stále zastával názor, že by navržené výsledky nepřinesly takové informace, jež by se výrazně lišily od těch, které byly zaznamenány v protokolu o výsledku kontroly či v protokolech o ústních jednáních.

Žalovaný také poukázal na rozpory zjištěné správními orgány, konkrétně rozpor v uvedení místa a času uzavření Dohody o provedení práce.

K vytýkanému použití Protokolu o ústním jednání se Z. A. z přestupkového řízení žalovaný uvedl, že žalobce byl o založení předmětného důkazu do spisu řádně vyrozuměn a mohl se s jeho obsahem seznámit. Nadto se nejednalo o důkaz svědeckou výpovědí, ale o důkaz listinný.

K neprovedení důkazu vztahujícího se ke spisovému materiálu z přestupkového řízení Z. A. žalovaný konstatoval, že proveden nebyl, neboť pro posouzení správního deliktu žalobce není zásadní, zda byl či nebyl spáchán přestupek výkonu nelegální práce. Oba typy řízení jsou vedeny odlišnými zásadami a v přestupkovém řízení je mj. nutné prokázat zavinění ke spáchanému přestupku.

Žalovaný dále uvedl, že nesouhlasí časové údaje ohledně podpisu údajného zápisu o provedené dechové zkoušce, neboť tato zkouška měla být provedena v 12.15 hodin a přitom k tisku papíru a odchodu pana T. směrem k automyčce mělo dojít cca v 11.25 hodin. Nadto pan A. měl vypovědět, že k dechové zkoušce nedošlo, viz protokol o ústním jednání ze dne 22. 4. 2014.

Informace ohledně útěku pana A. se doplňují, ačkoliv nejsou na první pohled naprosto identická (jednou kontrolori uvedli, že Z. A. zpozoroval kontrolory a začal utíkat, jednou uvedli, že paní M. upozornila pana A. a poté začal utíkat – dle žalovaného se sled těchto událostí nevyklučuje, neboť po upozornění paní M., že se jedná o kontrolu, musel Z. A. po zpozorování kontrolorů pochopit, o čem se jedná a začít utíkat).

Žalovaný navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí, stejně tak rozhodnutí správního orgánu I. stupně, potvrdil a žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.

V. Replika

Žalobce v replice dále podrobněji rozvedl, že správní spis postrádá zjištění toho, co v daný den měl před kontrolory tisknout, a uvedl, že závěry správního orgánu I. stupně a žalovaného byly bez podrobněji zjištěného skutkového stavu (zejména bez provedení navržených svědeckých výpovědí) pouhými dohady.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

Přestože žalobce podle § 51 odst. 1 s. ř. s. vyslovil svůj nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání, v daném případě byly pro rozhodnutí soudu bez jednání naplněny zákonné podmínky. To s ohledem na skutečnost, že krajský soud shledal, že správní orgány vzaly za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který vyžaduje zásadní doplnění ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a v předcházejícím správním řízení se dopustily procesního pochybení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. V takovém případě soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Předmětem sporu v nyní posuzované věci je to, zda se žalobce dopustil správního deliktu podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, tedy zda umožnil panu A. výkon nelegální práce.

Podle ustanovení § 3 správního řádu platí, že nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 tohoto zákona.

Podle § 50 odst. 3 správního řádu platí, že správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.

Podle § 52 správního řádu dále platí, že účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.

Ze stanovisek účastníků (jak je popsáno výše) vyplývají dvě naprosto odlišné verze skutkové reality. Žalovaný, stejně jako správní orgán I. stupně, shodně tvrdí, že Z. A. pro žalobce vykonával závislou práci bez uzavřeného pracovněprávního vztahu, čímž se měl žalobce dopustit správního deliktu spočívajícího v umožnění výkonu nelegální práce. Z důkazů získaných v rámci správního řízení totiž dovodili, zejména vzhledem k nestandardnímu chování pana A. v rámci probíhající kontroly a vzhledem k podezřelému chování jednatele žalobce stran tisknutí papíru formátu A4 (dovození vytisknutí Dohody o provedení práce a podpisu této Dohody v rámci probíhající kontroly), že dané skutečnosti vytváří jasný obraz o skutkové realitě, a že tvrzení žalobce jsou účelová a rozcházejí se s ostatními důkazy. Nad to uvedli, že v rámci správního řízení došlo ke změnám v tvrzeních žalobce, kdy tyto změny vnesly do případu značné rozporuplnosti,

svědčící přijatému závěru správních orgánů (zejména v uvedení místa a času uzavření Dohody o provedení práce).

Žalobce však od počátku tvrdil prakticky kontinuálně opačnou verzi. Již při kontrole uvedl, že pro něj pan A. pracuje na základě Dohody o provedení práce, kterou kontrolorům v průběhu kontroly předložil. Na jejich dotaz, kdy k podpisu této Dohody mělo dojít, odpověděl, že pan A. ji podepsal dne 1. 10. 2013 (kontrola proběhla dne 8. 10. 2013). Vzhledem k vývoji správního řízení, zejména s ohledem na postupné závěry správních orgánů stran nevěrohodnosti žalobcem popsaného skutkového děje, navrhoval vyslechnout řadu svědků, zejména A. Z. – externí účetní, která měla potvrdit, zda dohodu pro A. vyhotovila a zda a kdy ji podepsal, a P. T. – před ní měl Z. A. dohodu podepsat.

Na správních orgánech tedy bylo, aby pomocí dokazování došly k té verzi, která bude zjištěna bez důvodných pochybností v souladu se zásadami správního řízení. V rozhodnutí ze dne 27. 6. 2014, č. j. 3526/9.30/14/14.3-RZ, správní orgán I. stupně uvedl, že tvrzení žalobce jsou rozporuplná a to i v souvislosti s ostatními důkazy. Dle něj žalobce v žádosti o přezkoumání Protokolu o výsledku kontroly uvedl, že Dohoda o provedení práce byla účastníky podepsána dne 1. 10. 2013, přičemž při ústním jednání dne 30. 4. 2014 uvedl, že žalobce Dohodu podepsal již cca 24. 9. 2013 a to před odjezdem na dovolenou. Jedná se však o drobný rozpor, a to navíc vzniklý po více než 6 měsících, přičemž při ústním jednání žalobce uvedl, že k podpisu z jeho strany mělo dojít „cca 24. 9. 2013“. Pokud v této rovině měly správní orgány nejasnosti, mohly a měly provést dokazování např. navrženými svědky, přičemž tyto výsledky mohly objasnit skutková tvrzení žalobce.

Správní orgán I. stupně dále uvedl, že v Poskytnutí o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech, sepsané při kontrole na místě dne 8. 10. 2013, žalobce uvedl, že Dohoda o provedení práce byla sepsána na pracovišti („na firmě“) a následně ji nechal u externí účetní, A. Z. Při ústním jednání dne 30. 4. 2014 však uvedl, že neví, kde přesně mělo k podpisu dojít, neboť ten zabezpečovala jeho žena, P. T., která tuto Dohodu měla také zavést k externí účetní. V těchto tvrzeních správní orgán spatřoval jasné rozpory svědčící o účelovosti těchto tvrzení. Dle krajského soudu se však opět jedná o drobné rozpory, vzniknuvší v časovém rozmezí bezmála 7 měsíců, které opět mohly být osvětleny případným dokazováním, konkrétně provedením svědeckých výpovědí. Co se týká samotného místa podpisu, v této věci R. T., jako jednatel žalobce, navíc nemohl podat přímé svědectví, neboť jak sám uvedl, při podpisu Dohody Z. A. nebyl.

Další rozpory správní orgán I. stupně shledal v tvrzení, že práci s „WAPkou“ panu A. dle tvrzení žalobce ukázal jednatel, R. T., podle Z. A. paní S. v den nástupu do práce. Tato informace však sama o sobě s projednávanou věcí nikterak nesouvisí a není tak schopna prokázat, zda pan A. pro žalobce pracoval, či nepracoval na základě pracovněprávního vztahu. Jedná se o nepatrný rozpor, který však není relevantní v dané věci, proto jej ani žalobci nelze připisovat k tíži.

Další rozpor, který byl shledán v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, se týká dechové zkoušky ohledně požití alkoholických nápojů. Jednatel žalobce tvrdí, že jelikož se mu pan A. zdál v den kontroly opilý, orientačně jej podrobil dechové zkoušce, ze které vyhotovil zápis o provedené dechové zkoušce, kterou měl Z. A. podepsat. Podle správního orgánu I. stupně však následně pan A. tato tvrzení dementoval, neboť v Protokolu z ústního

jednání ze dne 22. 4. 2014 uvedl, že záznam o provedené dechové zkoušce nepodepisoval. Pan A. však dále uvedl, že mu pan T. dal během provádění kontroly podepsat „nějaký papír“, ale netuší, co na něm bylo. Správní orgán I. stupně si ze zjištěných informací vybral pouze tu, která se týkala popření, že by Z. A. podepsal zápis o provedené dechové zkoušce. Ovšem společně s následným tvrzením, že toho dne, v rámci kontroly, skutečně nějaký papír podepisoval, ale že neví jaký, si takové tvrzení - samo o sobě protirečící a není tak možné jej přijmout jako důkaz prokazující určitou skutečnost, konkrétně tu, že by pan A. žalobci nepodepsal výše zmíněný zápis o provedené dechové zkoušce. Navíc se ve správním spise zápis o provedené dechové zkoušce nachází. Krajský soud tak i tento argument vzhledem k výše uvedenému neshledává jednoznačně prokazujícím, že by tvrzení žalobce byla účelová, či lživá. Při ústním jednání dne 22. 4. 2014 měl podle rozhodnutí správního orgánu I. stupně Z. A. také připustit, že v průběhu kontroly podepsal Dohodu o provedení práce. K takovýmto závěrům je však nutno přistupovat se značnou opatrností, neboť pan A. uvedl, že jelikož neměl brýle, nevěděl, co podepsal. Mohlo se tak skutečně jednat o Dohodu o provedení práce, stejně tak se však mohlo jednat o onen zápis o provedené dechové zkoušce či o cokoliv jiného. Z této skutečnosti tedy jasně neplyne, že by k uzavření Dohody došlo v průběhu kontroly, proto ji nelze použít jako další důkaz svědčící o správnosti skutkové verze správních orgánů.

V rozhodnutí správního orgánu I. stupně se dále vyskytuje informace, že tvrzení žalobce ohledně stresu pana A. při provádění kontrole, který by vysvětloval jeho chování, je liché. Nenásleduje však relevantní odůvodnění tohoto závěru. Je sice dále rozvedeno, jak se pan A. choval při pokládání dotazů v rámci kontroly, tj. srozumitelně s logickou návazností (k tomu však lze uvést, že svá tvrzení značně změnil v rámci ústního jednání v přestupkovém řízení, viz Protokol ze dne 22. 4. 2014), ale to samo o sobě také nevylučuje, že nebyl ve stresu, a to z jakéhokoliv důvodu. Navíc, jak sám uvedl, požil alkoholické nápoje jak večer před kontrolou, tak ráno v den kontroly.

Správní orgán I. stupně také uvedl, že je zarážející, že v den kontroly měly být ve stresu pouze osoby, které vypověděly, že Dohoda o provedení práce uzavřena nebyla. K tomu však lze uvést, že takto původně vypověděl Z. A., který to však během ústního jednání dne 22. 4. 2014 popřel, a dále paní M. Ta jako účetní měla bez problému předložit všechny ostatní smlouvy a pak dle žalobce měla uvést lež, že Dohoda o provedení práce s panem A. měla být podepsána v den kontroly. Takto je to ovšem popsáno pouze v Úředním záznamu ze dne 8. 10. 2013, který je podepsán toliko inspektory, nikoliv, vzhledem k povaze úředního záznamu, samotnou paní M., Z. A. či např. jednatelem žalobce. V této rovině, pokud tedy měl správní orgán pochybnosti ohledně jejích údajných tvrzení, kdy mělo k podpisu dojít, měl řádně paní M., coby svědkyni, vyslechnout a nikoliv automaticky klást tyto informace žalobci k tíži.

Správní orgán I. stupně také uvedl, že z tvrzení žalobce je patrná snaha vyhnout se sankci. Žalobce však měl právo obrany a žalovaný naopak povinnost prokázat to, co mu klade za vinu. Uvádí-li správní orgán dále, že z jím shromážděných argumentů vyplynulo, že Dohoda o provedení práce nebyla v době kontroly uzavřena, lze uvést, že k takovému závěru, bez provedených svědeckých výpovědí, nelze jednoznačně dospět. Co se týká samotných neprovedených důkazů, k tomu krajský soud uvádí, že správní orgán I. stupně tento postup řádně neodůvodnil. Uvedl pouze, že je přesvědčen, že by výsledky uvedených svědků

nepřinesly takové skutečnosti, které by se významně lišily od těch, které již byly zaznamenány. Takové odůvodnění však, zejména s ohledem na výše uvedené není správné a správní orgán presumoval jím neprovedené důkazy jako nedostatečné. To je samo o sobě v rozporu zásady volného hodnocení důkazů jako myšlenkového procesu spočívajícího v hodnocení věrohodnosti a pravdivosti důkazů, ovšem až po jejich provedení, nikoliv před ním. S ohledem na nedostatečně zjištěný skutkový stav, resp. absenci zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností, bylo odmítnutí důkazních návrhů nesprávné.

Žalovaný rozhodnutí správního orgánu fakticky potvrdil, ovšem snížil pokutu z 250 000 Kč na 150 000, a to s ohledem na nález Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014 sp. zn. Pl. ÚS 52/13. V žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že pan T., jednatel žalobce, se při příchodu do kanceláře ani nezeptal, co tam dělají osoby inspektorů, nepozdravil, tiše vytiskl papír formátu A4 a odešel s ním směrem k automyčce. Dle žalovaného bylo výše uvedené chování jednatele žalobce podezřelé. Pokud správní orgán prvního stupně neprovedl žalobcem požadované dokazování, jednalo se o správný postup, neboť jej prvostupňový správní orgán řádně odůvodnil.

Dále žalovaný přisvědčil správnímu orgánu I. stupně v jeho závěrech, že rozpory v tvrzeních jak pana A., tak žalobce, svědčí o spáchání správního deliktu, a to bez důvodných pochybností. Jak však krajský soud podrobně popsal výše, zjištěný skutkový stav nelze vyhodnotit jako stav bez důvodných pochybností. Žalovaný mohl a měl přistoupit k provedení navrhovaných důkazů, neboť zejména výsledky svědkyň A. Z. a P. T. mohly buď jednoznačně popřít či potvrdit tvrzení žalobce.

Za dané situace existovaly dvě rovnocenné verze skutkové reality, a to verze podaná správními orgány a verze předestřená žalobcem, který na podporu svých tvrzení navrhoval provést dokazování. Správní orgány se však s výše předestřenou argumentací žalobce vypořádaly toliko tím způsobem, že v kontextu zjištění zachycených zejména v protokolu o kontrole a úředním záznamu ze dne 8. 10. 2013 ji označily za nevěrohodnou a účelovou a jako snahu žalobce o zastření skutečného stavu věci.

Výše uvedený postup nelze hodnotit jako souladný se zásadou materiální pravdy ve smyslu shora citovaného ustanovení § 3 správního řádu, podle kterého musí správní orgán vycházet ze skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, čemuž dále odpovídá též zásada vyšetřovací (vyhledávací), podle níž je správní orgán odpovědný za náležité objasnění skutkového stavu. Zásada vyšetřovací (srovnej výše citovaný § 50 odst. 3 správního řádu) představuje povinnost správního orgánu zabývat se důkazními návrhy účastníka řízení a rozhodovat o nich, pokud takové návrhy vznáší; zároveň však s sebou nese též povinnost správního orgánu neupínat se jen k tvrzením účastníka řízení, která nemusejí být pravdivá, a nezříci se vlastní důkazní aktivity v případě, že účastník řízení nemá vlastní návrhy na dokazování. Vyšetřovací zásada velí správnímu orgánu činit vše potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu, a to bez ohledu na míru procesní aktivity či naopak procesní lhostejnosti účastníka řízení (z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010 – 132 vyplývá, že v rámci řízení o uložení pokuty za správní delikt, zahajovaného z úřední povinnosti, jako jedné ze základů forem správního trestání, je třeba klást zvláštní důraz na důkladné zjištění skutkového stavu ze strany správních orgánů). Je-li skutkový stav nejasný nebo mezerovitý, musí se správní orgán postarat o odstranění nejasností a mezer

dokazováním. K tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu týkající se rámcově obdobné věci (v návaznosti na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 8. 2001, č. j. 7 A 59/99 - 45, dostupné v systému ASPI, ID JUD20110CZ) ze dne 30. 5. 2008, č. j. 4 As 21/2007 - 80, konstatoval, že „[V]ýsledky kontroly, provedené podle zákona ČNR 552/1991 Sb., o státní kontrole, mohou být podkladem pro zahájení správního řízení o uložení pokuty vůči odpovědnému subjektu a jedním z důkazů, kterým je prokazováno protiprávní jednání odpovědného subjektu, avšak samy o sobě nenahrazují ani nemohou nahradit dokazování provedené postupem stanoveným správním řádem v rámci následně vedeného správního řízení o uložení správní sankce. ... Při rozhodování o vyvození sankční odpovědnosti vůči odpovědnému subjektu se správní orgán nemůže spokojit bez dalšího pouze s kontrolním zjištěním učiněným v rámci kontroly, provedeným podle zákona č. 552/1991 Sb. [které navíc kontrolovaný subjekt (stěžovatel) od počátku zpochybňoval], ale bylo povinností, v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 správního řádu vycházet při rozhodování ze skutečného stavu věci a za tím účelem provést řádné dokazování.“

Žalobce přitom již v námitkách proti kontrolnímu zjištění a následně též v průběhu vedeného správního řízení navrhoval na podporu svých tvrzení výsledky konkrétních osob. Správní orgány však výsledky svědků navrhované žalobcem považovaly za nadbytečné, neboť se domnívaly, že by výsledky uvedených svědků nepřinesly takové skutečnosti, které by se významně lišily od těch, které již byly zaznamenány.

S takto provedeným hodnocením ze strany správních orgánů však nelze souhlasit. Především krajský soud odmítá závěr správních orgánů, že by výsledky svědků nemohly přinést takové důkazy, které by se významně lišily od závěrů správních orgánů. Tyto výsledky by zcela jistě v teoretické rovině mohly přinést důkazy na podporu tvrzení žalobce. Správní orgány byly povinny se těmito skutečnostmi v řízení zabývat a za účelem odstranění pochybností a náležitého zjištění skutkového stavu měly přistoupit a provést výsledky žalobcem navrhovaných a konkrétně označených svědků a jejich výpovědi poté náležitě vyhodnotit. Jelikož však takto správní orgány nepostupovaly a výsledky svědků bez dalšího označily za nadbytečné, nemohl být tímto způsobem zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, neboť pochybnosti, které s ohledem na uplatněnou obhajobu žalobce přetrvávají, nebyly správními orgány odstraněny.

Na správních orgánech bylo, aby cestou dokazování a hodnocení jednotlivých provedených důkazů předestřenou obranu žalobce vyvrátily. S ohledem na skutečnost, že sankční řízení o správním deliktu je ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikované pod č. 209/1992 Sb.) řízením o trestním obvinění, je nutno, aby to byl právě správní orgán, kdo je povinen prokázat vinu pachatele (zde žalobce) a v souladu se zásadou materiální pravdy vycházet ze skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgány nesou povinnost činit vše potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu věci. Pokud tedy žalobce v rámci vedeného správního řízení vznesl výhrady týkající se výsledku kontrolního zjištění a navrhoval na podporu svých tvrzení výsledky svědků, nemohl správní orgán I. stupně odkázat de facto pouze na zjištění učiněná a zachycená v rámci kontrolního protokolu a takové námitky bez dalšího odmítnout, ale bylo nepochybně jeho povinností se v řízení o vyvození sankční odpovědnosti s námitkami vypořádat a v souladu se zásadou materiální pravdy skutečnosti pochybné či žalobcem zpochybňované, objasnit a najisto postavit. Při rozhodování o vyvození sankční odpovědnosti

vůči odpovědnému subjektu je povinností správního orgánu (v souladu s ustanoveními § 50 odst. 3 a § 52 správního řádu) vycházet při rozhodování ze skutečného stavu věci a za tím účelem provést řádné dokazování. Jak již bylo uvedeno výše, výsledky kontroly mohou být podkladem pro zahájení řízení o uložení pokuty vůči odpovědnému subjektu a jedním z důkazů, kterými je prokazováno protiprávní jednání odpovědného subjektu, avšak samy o sobě nenahrazují a ani nemohou nahradit dokazování provedené postupem upraveným správním řádem v rámci následně vedeného správního řízení o uložení sankce. V daném případě však správní orgány k řádnému dokazování v průběhu předcházejícího správního řízení nepřistoupily a důkazy, jejichž provedení žalobce navrhoval na svou obhajobu, neprovedly.

S ohledem na výše uvedené krajský soud konstatuje, že správní orgány v projednávané věci rezignovaly na svou úlohu v řízení o uložení pokuty za správní delikt, tj. vlastním dokazováním zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Tímto postupem správní orgány zatížily správní řízení vadami ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s., které měly za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, pro které toto rozhodnutí nemůže obstát. Krajský soud tedy v této části shledal námitky žalobce důvodnými.

Krajský soud dále uvádí, že při hodnocení důkazů správní orgány shledaly zásadními jednak chování pana A. a jednatele žalobce na místě kontroly a jednak rozpory v jednotlivých důkazech, viz výše. Soud však dospěl k závěru, že se jednalo o rozpory marginální, z nichž nebylo možno bez dalšího jednoznačně usuzovat o spáchání předmětného správního deliktu. Nadto je nutné přisvědčit žalobci v tom, že ačkoliv mu správní orgán přiřkl k tíži výše zmíněné rozporuplnosti, sám se jich v rámci správního řízení dopustil. Jak upozornil žalobce, jednalo se např. o drobné rozpory ve spisovém materiálu v popisu rozhodujících částí průběhu prováděné kontroly. V záznamu o zjištění na místě ze dne 8. 10. 2013, sepsaného M. Š., je skutečně uvedeno, že pan A. poté, co zpozoroval, že se k němu blíží inspektor OIP, položil na zem trysku, vypnul zařízení a utíkal od umývaného vozidla směrem za autoumývárnu. Zde jej našel inspektor schovaného v mezeře mezi autoumývárnu a vedlejší budovou. V úředním záznamu ze dne 8. 10. 2013 je však děj popsán tak, že účetní M. muži (panu A.) něco krátce sdělila a ten okamžitě na její slova reagoval tak, že upustil na zem stříkající hubici, vypnul vysokotlaké zařízení a rychle utíkal směrem za autoumývárnu, kde se ukryl v úzkém prostoru oddělujícím autoumývárnu od vedlejší budovy. Další nelogičnost je podle žalobce (s přisvědčením soudu) možné vysledovat v tom, že tisk papíru formátu A4 jednatelem žalobce není zaznamenán v záznamu o zjištění na místě samém, ale pouze v úředním záznamu, přičemž se ani následně kontroloři jednatele žalobce nezeptali na nic v tom smyslu, co tiskl, jestli tedy tiskl, o čem se bavil s paní M. apod. Zeptali se pouze, kdy měl Z. A. předmětnou Dohodu podepsat. Ačkoliv se jedná o drobnější nesrovnalosti, je nutné si uvědomit, že žalobci byly obdobné skutečnosti z jeho strany kladeny k tíži a navíc de facto na jejich základě došlo ke shledání žalobce vinným z předmětného správního deliktu. V tomto případě, na základě skutečností výše uvedených a za absence řádně zjištěného skutkového stavu, tak napadené rozhodnutí nemůže obstát.

V návaznosti na závěry vyslovené výše pak krajský soud uvádí, že se zřetelem k tomu, že v předcházejícím řízení dosud nebyl s ohledem na absenci zákonně korektního provedení dokazování náležitě zjištěn skutkový základ věci pro posouzení odpovědnosti žalobce za vytýkaný správní delikt, za který mu také byla uložena pokuta, bylo nadbytečné

a rovněž předčasné se zabývat dalšími žalobními námitkami, kromě námítky použití Protokolu z přestupkového řízení vedeného se Z. A. S obsahem tohoto Protokolu, jelikož byl řádně vložen do spisu a žalobce byl s tímto vložením seznámen, viz Vyrození ze dne 11. 6. 2014, č. j. 3526/9.30/14/14.3-VYR, se mohl žalobce seznámit v rámci např. nahlédnutí do spisu. Jedná se o listinný důkaz, nikoliv o důkaz svědeckou výpovědí, jak uvádí žalobce.

VII. Závěr a náklady řízení

Krajský soud na základě všech výše uvedených skutečností shledal žalobu důvodnou, a proto podle § 76 odst. 1 písm. b) a c), ve spojení s § 78 odst. 1, s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil.

Ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. krajský soud dále vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení tedy bude nutno napravit vytýkaná procesní pochybení a v návaznosti na žalobcem uplatněné odvolací námitky opětovně přezkoumat zákonnost odvoláním napadeného prvostupňového správního rozhodnutí.

Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a dále v nákladech právního zastoupení v celkové výši 15 342 Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). V daném případě se jedná o odměnu Mgr. Františka Kela, advokáta, za zastupování v řízení před krajským soudem, a to za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a dvě písemná podání – žaloba a replika žaloby) dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu ve výši 9 300 Kč (3 x 3 100 Kč); a dále o náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (3 x 300 Kč). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 2 142 Kč odpovídající příslušné dani z přidané hodnoty. Celkem se tedy jedná o částku 15 342 Kč. Ke splnění uvedené povinnosti byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. 11. 2016

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu